

ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Møre og Romsdal, Trøndelag

Møteprotokoll

Utvalg: Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge
Møtested: Scandic Hell Hotell – Stjørdal / digitalt via Teams
Dato: 28. juni 2023 kl. 12:45 – 13:00

Følgende faste medlemmer møtte/deltok på Teams

Navn	Funksjon	Representerer
Kari Anita Furunes	Leder	Trøndelag fylkeskommune
Per Olav Hopsø	Medlem	Trøndelag fylkeskommune
Pål Sæther Eiden	Medlem	Trøndelag fylkeskommune
Kristin Marie Sørheim (Teams)	Medlem	Møre og Romsdal fylkeskommune

Fra sekretariatet møtte

Navn	Stilling/representerte
Stine Krogfjord	Statsforvalteren i Trøndelag, klima og miljø
Eva Alstad Dybwad	Statsforvalteren i Trøndelag, landbruk
Lina Nøstvold	Statsforvalteren i Trøndelag, reindrift

Andre

Navn	Stilling/representerte
Julie Vesterhus	Landbruksdirektoratet

Deltagere på Teams hele eller deler av møtet

Navn	Stilling/representerte
Marte Synnøve Lilleeng	Statsforvalteren i Trøndelag, klima og miljø
Marianne Aas Halse	Statsforvalteren i Møre og Romsdal, landbruk

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 6
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600

Leder for rovviltnemnda:
Kari Anita Furunes
karfu@trondelagfylke.no

Saksbehandler:
Inga Stamnes
74 16 80 91
inga.stamnes@statsforvalter
en.no

Saksliste:

18/23 Godkjenning av innkalling og saksliste og møteprotokoller fra den 26. mai 2023.

19/23 Referat- og orienteringssaker

1. Status for kunnskapsinnhenting – konkurransegrunnlag droneprosjekt
2. Endringer i FKT-forskriftens § 7a – ekstra midler over statsbudsjettet
3. Møtedeltagelse siden forrige møte
4. Post til nemnda
5. Søknader om skadefellingstillatelse

20/23 Klagebehandling av vedtak i sak 12/23 om kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2023/2024.

21/23 Klagebehandling av vedtak i sak 13/23 om kvote for betinget skadefelling av jerv, gaupe og ulv region 6 2023.

22/23 Klagebehandling av vedtak i sak 17/23 om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 2023.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Roviltnemnda i region 6 Midt-Norge	18/2023	28.06.2023

18/2023 Godkjenning av innkalling og saksliste og møteprotokoll fra 26. mai 2023.**Dokumenter i saken**

1. Møteprotokoll fra møte i roviltnemnda region 6 den 26. mai 2023

Bakgrunn

Møtetidspunkt ble fastsatt den 26. mai 2023. Møteinnkallelse med saksfremlegg ble utsendt på e-post av sekretariatet fredag den 23. juni 2023.

- Møteprotokoll fra møte i roviltnemnda region 6 den 26. mai 2023 ble utsendt på e-post den 8. juni 2023.

Møteprotokollene kan lastes ned her: <https://www.statsforvalteren.no/nb/Trondelag/Miljo-og-klima/Rovilt/Roviltnemnda-region-6/Referater/Moteprotokoller/>

Behandling i møte

Ingen merknader/kommentarer.

Roviltnemndas vedtak

Roviltnemnda godkjenner innkallelse, saksliste og møteprotokoll fra møte i roviltnemnda den 26. mai 2023.

Sekretariatets tilrådning

Roviltnemnda godkjenner innkallelse, saksliste og møteprotokoll fra møte i roviltnemnda den 26. mai 2023.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge	19/2023	28.06.2023

19/23 Referat- og orienteringssaker

Dokumenter i saken:

- Oversikt over post til nemnda
- Oversikt over søknader om skadefellingstillatelser

1. Status for kunnskapsinnhenting – konkurransegrunnlag droneprosjekt

Sekretariatet informerte om at det er kommet inn ett tilbud på konkurransegrunnlaget for droneprosjekter som ble sendt ut 5. mai 2023. Tilbudet kom fra NIBIO, som har fått oppdraget. Kontrakt vil bli signert i løpet av uke 26.

2. Endringer i FKT-forskriftens – ekstra midler over statsbudsjettet

Sekretariatet informerte om ekstra midler bevilget over statsbudsjettet til skadefelling av rovdyr. Ekstrabevilgning er ettårig, og vil rette seg direkte mot enkeltkommuner med kommunale skadefellingslag eller vertskommuner for interkommunale skadefellingslag. Midlene kan benyttes til blant annet kursing av kommunale /interkommunale fellingslag, samt tilskudd til oppgradering av tekniske hjelpemidler. Søknad skal sendes til statsforvalteren, og søknadsfristen er satt til 15. juli 2023. Søknader vil bli gjennomgått og satt i en prioritert rekkefølge, og videre sendt over til Miljødirektoratet. Direktoratet vil fordele midler til hvert enkelt statsforvalterembete, som så ferdigbehandler søknadene.

3. Møtedeltagelse siden forrige møte

Det ble foretatt en runde med rovviltnemnda om de har deltatt på relevante møter siden forrige møte i rovviltnemnda. Relevante møter:

- Dialog- og styringsmøte med rovviltnemndene og KLD på Gardermoen 12. juni 2023
- Høringsmøter i Åndalsnes og Stjørdal 27. og 28. juni 2023

4. Post til nemnda

Sekretariatet tok en kort gjennomgang av postlista for rovviltnemnda.

5. Søknader om skadefellingstillatelse

Sekretariatet tok en gjennomgang av søknader om skadefellingstillatelser siden forrige møte.

Behandling i møte

- Rovviltnemnda ber sekretariatet om å informere kommunene grundig om ekstra midler over statsbudsjettet og om nært forestående søknadsfrist, så alle får med seg denne endringen i FKT-forskriften og søknadsfrist.
- I tillegg til skadefellingssøknadene som ble presentert under møtet, er det også søkt om og innvilget skadefelling på gaupe i Møre og Romsdal 11./12. juni 2013.

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til orientering.

Sekretariatets forslag til vedtak

Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til orientering.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rovwiltnemnda i region 6 Midt-Norge	20/2023	28.06.2023

20/23 Klagebehandling av vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2023/2024

Dokumenter i saken:

- Klager fra Naturvernforbundet og Aktivt rovdryvern
- Møteprotokoll fra møte i rovwiltnemnda 26. mai 2023

Naturvernforbundet og Aktivt rovdryvern klager i brev av 14. juni og 20. juni 2023 på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 6 i 2023/2024.

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken og at klagene er mottatt innen klagefristen jf. forvaltningslovens § 29.

Rovwiltnemndas vedtak i sak 12/23

Følgende vedtak ble fattet av rovwiltnemnda i region 6 følgende vedtak i sak 12/23 kvote for lisensfelling av jerv i region 6 2023/2024:

Med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd, bokstav b og § 77, jf. rovwiltforskriftens § 10, jf. §§ 1, 3 og 7, fatter rovwiltnemnda i region 6 Midt-Norge følgende vedtak om lisensfelling av jerv innenfor region 6 i 2023/2024:

- *Kvoten settes til totalt 34 jerver som deles opp i en startkvote og en reservekvote:*
  - *Startkvote på 26 jerver hvorav 13 jerver kan være tisper*
  - *Reservekvote på 8 jerver hvorav 4 kan være tisper*
  - *Av startkvoten kan det maksimalt felles 7 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6.*

Nærmere kvote- og områdeavgrensning følger av dette vedtaket. Lisensfellingen iverksettes for å forhindre fremtidige skader på bufe. Lisensfellingsperioden er fra og med 20. august 2023 til og med 15. februar 2024. Fordelingen av startkvoten på 26 jerver mellom lisensfellingsområdene er som følger:

- 1. Forvaltningsområdet for jerv i Møre og Romsdal**
Kvote på 1 jerv
- 2. Beiteprioriterte områder i Møre og Romsdal**
Kvote på 5 jerver
- 3. Beiteprioriterte områder i Trøndelag**
Kvote på 10 jerver

I perioden fra 20. august 2023 til og med 15. januar 2024 deles området inn i to delområder, med følgende fordeling av kvoten:

- 3A: områdene nord for Trondheimsfjorden og vest for E6 – 4 jerver
- 3B: områdene sør for Trondheimsfjorden og E14 – 6 jerver

Fra og med 16. januar 2024 slås delområdene sammen til et kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan jaktes på i hele området.

4. Forvaltningsområdet for jerv i Trøndelag

Kvota på 10 jerver

I perioden fra 20. august 2023 til og med 15. januar 2024 deles området inn i tre delområder, med følgende fordeling av kvoten:

- 4A: områdene nord for nord for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden – 5 jerver
- 4B: Områdene mellom for Imsdalsvassdraget, vassdraget Grøningen, Skjeldbreien og Holden og E14 – 3 jerver
- 4C: Områdene sør for E14 – 2 jerver

Fra og med 16. januar 2024 slås delområdene sammen til et kvoteområde, og eventuell gjenværende kvote kan jaktes på i hele området.

Om reservekvoten

Det er satt en reservekvote på 8 jerver hvorav 4 kan være tisper.

Det kan tildeles fra reservekvoten hvis en eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder utenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2023) om yngleregistreringer av jerv i 2023 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2023.
  - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oppfylt (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
  - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2023.
- For at det skal tildeles fra reservekvoten til områder innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 skal opplysninger i årsrapport fra Rovdata (publiseres ca. 1. oktober 2023) om yngleregistreringer av jerv i 2023 legges til grunn sammen med oppdatert informasjon om skader forvoldt av jerv på bufe og tamrein beitesesongen 2023.
  - Regionens bestandsmål på 10 årlige ynglinger skal være oversteget (3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag).
  - Tildeling av reservekvoten skal skje til områder med skader forvoldt av jerv beitesesongen 2023.

Vilkår:

- Melding om skutt jerv skal umiddelbart gis til Statsforvalteren.
- Dersom jeger skadeskyter eller løsner skudd mot jerv skal det uten opphold meldes fra til Statsforvalteren og til nærmeste politimyndighet.

- *Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellinga minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en kvotetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten.*
- *Jegere plikter å registrere seg som bruker av Statsforvalterens SMS-varslingstjeneste – vil være opprettet senest ved utgangen av juli 2023.*

I tråd med forvaltningsplanen for rovdyr i region 6 Midt-Norge som sier at rovviltnemnda legger ved et program for ekstraordinære uttak av jerv samtidig som at kvote blir vedtatt ber Rovviltnemnda om at Miljødirektoratet i tråd med rovviltforlikets punkt 2.2.4 og 2.2.5 prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder vinteren 2023/2024.

Trøndelag

- *Prioriterte beiteområder med skader forvoldt av jerv.*
- *Innenfor forvaltningsområdet med skader forvoldt av jerv, særlig kalvingsområder for reindriftnæringen.*

Møre og Romsdal

- *Prioriterte beiteområder med skader forvoldt av jerv.*
- *Innenfor forvaltningsområdet med skader forvoldt av jerv.*

Med bakgrunn i utviklingen av skadesituasjonen i 2023 vil nemnda komme tilbake med ytterligere anbefalinger ovenfor Miljødirektoratet i løpet av lisensfellingsperioden 2023/2024.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 10 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI. Eventuell klage sendes Rovviltnemnda i region 6, v/Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Klagene

Hovedpunktene i klagene gjengis nedenfor, for klagene i sin helhet vises det til vedlegg.

Naturvernforbundet:

- *Mener kvoten i forvaltningsområdet i Møre og Romsdal er for høy og at grunnleggende prinsipper knyttet til reservekvoten er feil.*
- *Redegjør for bestandsdata og felling, og mener at resultatet av dette tilsier at det ikke skal tildeles kvote til forvaltningsområdet i Møre og Romsdal for lisensfellingsperioden 23/24.*
- *Ber om at klagen gis oppsettende virkning.*

Aktivt rovdyrvern:

- *Viser til nasjonale og regionale bestandsdata.*
- *Viser til jervens habitatbehov og faktorer som har negativ påvirkning på arten.*
- *Mener vedtaket er i strid med Naturmangfoldloven, rovviltforskriften og Bernkonvensjonen.*

Sekretariatets vurdering av klagers anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 12/23 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør noe av begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak. Nemndas vedtak avviker noe fra sekretariatets forslag til vedtak. Sekretariatet anbefalte i sin innstilling til nemnda følgende kvote:

«Kvoten settes til totalt 31 jerver som deles opp i en startkvote og en reservekvote:

- Startkvote på 25 jerver hvorav 12 jerver kan være tisper
- Reservekvote på 6 jerver hvorav 3 kan være tisper
- Av startkvoten kan det maksimalt felles 6 tisper innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6».

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 12/23.

Sekretariatet mener at rovviltnemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for lisensfelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote og lisensfellingsområde er oppfylt.

Nemnda har begrunnet sitt vedtak, jf. vedtaksbrev og protokoll for sak 12/23. Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke pekt på nye forhold knyttet til bestandssituasjon eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Begjæring om oppsettende virkning

Rovviltnemnda vurderte klagen, og sendte en tilbakemelding til Naturvernforbundet den 16. juni 2023 hvor de konkluderer med at klagen ikke gis oppsettende virkning.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak. Rovviltnemnda har begrunnet sitt vedtak, og sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak i sak 12/23.

Behandling i møte

Ingen merknader/kommentarer

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens for lisensfelling av jerv i region 6 jf. § 7 og § 10 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b., men også forvaltningsloven § 17. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 12/23, og klagen oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Sekretariatets tilrådning

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Roviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens for lisensfelling av jerv i region 6 jf. § 7 og § 10 i rovviltforskriften, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b., men også forvaltningsloven § 17. Roviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagene tas etter dette ikke til følge. Roviltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 12/23, og klagene oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge	21/2023	28.06.2023

21/23 Klagebehandling av vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv, gaupe og ulv i region 6 2023

Dokumenter i saken:

- Klager fra Aktivt rovdryvern, NOAH og Fosen naturvernforening
- Møteprotokoll fra møte i rovviltnemnda 26. mai 2023

Rovviltnemnda har mottatt følgende klager på vedtak i sak 13/23 fattet under møte den 26. mai 2023:

- Aktivt rovdryvern 31. mai 2023
- NOAH – for dyrs rettigheter 2. juni 2023
- Fosen Naturvernforening 10. juni 2023.

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken og at klagene er mottatt innen klagefristen jf. forvaltningslovens § 29.

Rovviltnemndas vedtak i sak 13/23

Med hjemmel i rovviltforskriftens § 8 (jf. § 7, første ledd) har rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge fattet følgende vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv i region 6 Midt-Norge for perioden 1. juni 2023 til og med 15. februar 2024:

• **6 (seks) betingede skadefellingstillatelser på gaupe** Bestanden ligger over bestandsmålet på 12 familiegrupper per i dag (tre års gjennomsnittet er 15,7 familiegrupper). Terskelen for felling av skadegjørende gaupe skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.

• **5 (fem) betingede skadefellingstillatelser på jerv** Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 14,3 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.

• **3 (tre) betingede skadefellingstillatelse på ulv** Streifdyr av ulv kan forekomme. Om det blir registrert skader av ulv, og faren for nye skader er stor, skal statsforvalterne ha muligheten til å tillate skadefelling. De svensk-norske retningslinjene for forvaltning av genetisk verdifulle ulver skal følges.

Nemnda kan til enhver tid trekke tilbake betingede skadefellingstillatelser, hvis det f.eks. blir registrert eller fattet mistanke om annen avgang i løpet av perioden, eller hvis kjønns- og alderssammensetningen blant skutte dyr er uheldig.

I henhold til rovviltforskriftens § 7 skal irregulær avgang av rovvilt innenfor regionen belastes den kvote for felling som er bestemt av rovviltnemnden jamfør §§8 og 10.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage sendes Rovviltnemnda i region 6, v/Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Klagene

Hovedpunktene i klagene gjengis nedenfor, for klagene i sin helhet vises det til vedlegg.

Aktivt rovdryvern (har levert en klage per art):

Gaupe:

- Viser til at det er gjennomført kvotejakt og skadefellinger på gaupe i 2023.
- Viser til prognose for gaupebestanden før kvotejakt i 2023.
- Mener bestanden av gaupe ligger under bestandsmål både regionalt og nasjonalt.
- Viser til tapssituasjonen i reindriftsnæringen, samt erstatningsordningen. Mener det bør være mer fokus på midler til forebygging og omstilling.

Ulv:

- Den norske delbestanden av ulv holdes på et så kritisk lavt nivå at den står i konstant risiko for å dø ut. Mener slik at også region 6 må ta delansvar for trua arter.
- Avgjørende for bestanden med innvandring av ulv med finskrussiske gener.
- Mener geografisk differensiering ikke gjennomføres da det vedtas lisensfelling innenfor ulvesonen.
- Viser til tapssituasjonen for beitenæringene, og erstatningsordningen.

Jerv:

- Har status som sterkt truet på rødlista og er en ansvarsart for Norge.
- Viser til jervens habitatbehov og faktorer som har negativ påvirkning på arten.
- Kritisk til at det gjennomføres forvaltningstiltak som skadefelling/ekstraordinære uttak i yngletiden.

Aktivt rovdryvern ber om at klagen gis oppsettende virking.

NOAH:

- NOAH mener at vedtaket strider mot nasjonal og internasjonal lov – §§ 4,5,8,9, 10 og 18 i naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112, og artikler 2,6 og 9 i Bernkonvensjonen.
- Bør ha fokus på å legge til rette for en mer effektiv erstatningsordning og mer effektiv bruk av ikke-letale forebyggende tiltak, framfor felling av rovvilt.
- Mener vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt og at skadefelling vil true bestandens overlevelse. NOAH mener også at nemnda burde vise hvordan den langsiktige overlevelsen av bestanden er sikret.
- Uenig i vurdering rundt føre-var-prinsippet.
- Mener vedtaket ikke er tilstrekkelig skademotivert, og savner begrunnelse på at skadepotensialet er så stort og alvorlig at vilkåret i § 18 første ledd bokstav b er oppfylt.
- Mener at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, og savner begrunnelse for hvorfor felling er eneste tilfredsstillende løsning.

Fosen naturvernforening:

- Klagen er begrenset til å gjelde delen vedtak om omhandler gaupe (samt vedtak i sak 17/23)
- Nedadgående trend for registrerte og erstattede tap til fredet rovvilt.

- Diskuterer genetisk variasjon og levedyktighet hos gaupe.
- Mener det må satses mer på tapsreducerende tiltak enn skadefelling.
- Det bør settes inn skadeforebyggende tiltak både i prioriterte beiteområder og utenfor i rovdyrsonen.
- Justert begrep for hva som menes med skadepotensiale og spesifisering av tiltak (som må gjennomføres) må eventuelt innlemmes i rovviltnemndas vedtak.
- Mener kvoten er for høy.

Sekretariatets vurdering av klagers anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 13/23 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør også begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

Sekretariatet anbefalte i sin innstilling til nemnda kvoter for betinget skadefelling på 5 jerv, 5 gauper og 3 ulver. Nemndas vedtak avviker fra sekretariatets forslag til vedtak når det gjelder antall betingede skadefellingstillatelser på gaupe.

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 13/23.

Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for betinget skadefelling truer bestandenes overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote er oppfylt.

Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke kommet med ny informasjon knyttet til bestandssituasjonen eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Begjæring om oppsettende virkning

Rovviltnemnda vurderte klagen, og sendte en tilbakemelding til Aktivt rovdyrvern den 16. juni 2023 hvor de konkluderer med at klagen ikke gis oppsettende virkning.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak. Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak.

Behandling i møte

Ingen merknader/kommentarer

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotene for betinget skadefelling av jerv, gaupe og ulv i region 6. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda

opprettholder sitt vedtak i sak 13/23, og klagenes oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Sekretariatets tilrådning

Roviltnemnda viser til at klagenes har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Roviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotene for betinget skadefelling av jerv, gaupe og ulv i region 6. Roviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagenes tas etter dette ikke til følge. Roviltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 13/23, og klagenes oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Roviltnemnda i region 6 Midt-Norge	22/2023	28.06.2023

22/2023 Klagebehandling av vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 2023

Dokumenter i saken:

- Klager fra Foreningen våre rovdyr, Roviltets røst, Aktivt rovdyrvern, NOAH, Fosen naturvernforening og Naturvernforbundet.
- Møteprotokoll fra møte i roviltnemnda 26. mai 2023

Roviltnemnda har mottatt følgende klager på vedtak i sak 17/23 fattet under møte den 26. mai 2023:

- Foreningen våre rovdyr – 31. mai 2023
- Roviltets Røst – 31. mai 2023
- Aktivt rovdyrvern – 1. juni 2023
- Fosen naturvernforening – 10. juni 2023
- Naturvernforbundet – 14. juni 2023
- NOAH – for dyrs rettigheter – 15. juni 2023

Rettslig klageinteresse

I henhold til forvaltningsloven § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om.

Sekretariatet anser at klagerne har rettslig klageinteresse i saken og at klagene er mottatt innen klagefristen jf. forvaltningslovens § 29.

Roviltnemndas vedtak i sak 17/23.

I møte den 26. mai fattet roviltnemnda i region 6 følgende vedtak i sak 17/23 om kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6:

- 1. Roviltnemnda viser til de nasjonale målsettingene om tre årlige ynglinger av brunbjørn i region 6. Nemnda anser at bestanden av brunbjørn nasjonalt er 10 ynglinger i 2022, og at nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling av brunbjørn i 2023, jf. rovforskriften § 8 jf. §§ 4 og 7.*
- 2. For å forebygge betydelige skader på husdyr og tamrein forårsaket av brunbjørn anser roviltnemnda at det er behov for en kvote for betinget skadefelling i region 6. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen om brunbjørnens bestandsstatus og -utvikling i Midt-Norge.*

Nemnda viser til sekretariatets faglige vurderinger om at den foreslåtte kvoten for skadefelling på tre dyr ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller for stor samlet belastning. Forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 vil ligge til grunn for iverksettelse av eventuelle fellingstillatelser, jf. også rovviltforskriften §§ 1, 6 og 9. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Rowiltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 er relevant i denne sammenheng.

3. Det fastsettes en kvote på tre brunbjørner for betinget skadefelling.

4. Rowiltnemnda setter som vilkår at bjørnebinne(r) med unge(r) og dens unger er unntatt fra tillatelse for felling. For binner uten unge(r) som opptrer som skadevolder utenfor forvaltningsområdet vil terskelen for skadefellingstillatelse være midlere, ikke høy.

5. Statsforvalteren skal være restriktive med å gi tillatelse til skadefelling innenfor forvaltningsområdet for brunbjørn. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert.

Når kvote etter forskriften § 8 er vedtatt, belastes irregulær avgang av rovvilt i regionen denne kvoten, jf. § 7 siste ledd.

Vedtaket er fattet med hjemmel i § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005, jf. § 18 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009. Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI. Eventuell klage sendes Rowiltnemnda i region 6, v/Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker etter at vedtaket er gjort kjent.

Klagene

Hovedpunktene i klagene gjengis nedenfor, for klagene i sin helhet vises det til vedlegg.

Foreningen våre rovdyr

- Viser til at regionalt og nasjonalt bestandsmål på henholdsvis 3 og 13 ynglinger ikke er oppnådd.
- Kvoten på tre betingede skadefellingstillatelser er uforsvarlig høy
- Mener det bør tas i bruk andre virkemidler enn felling av bjørn for å begrense tap av beitedyr.

Rovviltets røst:

- Viser til at regionalt og nasjonalt bestandsmål på henholdsvis 3 og 13 ynglinger ikke er oppnådd.
- Kvoten på tre betingede skadefellingstillatelser utviser en uforsvarlig forvaltning.
- Mener begrensningene som er lagt i vedtak ikke ivaretar brunbjørnbestandens adekvate behov for vern mot forfølgelse og plaging ved jakt.
- Ikke enig i at 9,5 ynglinger skal rundes opp til 10.

Aktivt rovdyrvern:

- Mener KLD begår saksbehandlingsfeil når rovviltnemnda får vedtaksmyndighet, i all den tid verken regionalt eller nasjonalt bestandsmål for bjørn er oppnådd.
- Etterspør faglige vurderinger rundt departementets avgjørelse om terskel for felling av binner fra juli 2022 (høy til midlere).
- Mener vedtaket om kvote ikke er forenelig med naturvitenskapelig kunnskap og forskning, og er i strid med naturmangfoldloven, rovviltforskriften og Bernkonvensjonen.

NOAH:

- Mener vedtaket er i strid med naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen.
- Skriver at vedtaket ikke er i tråd med retningslinjene i KLDs brev av 19. mai 2023.
- Kritisk til at rovviltnemnda senker terskelen for felling av binner uten unge(r) til såkalt «midlere». Mener begrepet er vagt og ikke lar seg definere.
- Viser til at de store rovdirene er en naturlig del av økosystemet, og fjerning av disse påvirker naturmangfoldet og økosystemet negativt.
- Vilkår i naturmangfoldloven § 18 er ikke oppfylt.
- Mener føre-var-prinsippet må komme til anvendelse i saken.
- Mener vedtaket ikke er tilstrekkelig skademotivert, og savner begrunnelse på at skadepotensialet er så stort og alvorlig at vilkåret i § 18 første ledd bokstav b er oppfylt.
- Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger nml § 18 er ikke oppfylt.
- Konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

Fosen naturvernforening:

- Nedadgående trend for registrerte og erstattede tap til fredet rovvilt.
- Mener det må satses mer på tapsreducerende tiltak enn skadefelling. Det bør settes inn skadeforebyggende tiltak både i prioriterte beiteområder og utenfor i rovdyrsonen.
- Justert begrep for hva som menes med skadepotensiale og spesifisering av tiltak (som må gjennomføres) må eventuelt innlemmes i rovviltnemndas vedtak.
- Mener kvoten er for høy.

Naturvernforbundet:

- Kvoten er for høy.
- Viser til andelen binner som trengs for å oppnå regionalt bestandsmål på 3 årlige ynglinger.
- Forvaltningsområdet for bjørn i region 6 er stort nok for tre årlige ynglinger, men likevel ikke optimalt. Derfor vil enkelte binner oppholde seg noe utenfor forvaltningsområdet.
- En av hovedoppgavene til nemnda er å sørge for at bestandene holder seg så nærme bestandsmålet som mulig, derfor må bjørnebestanden økes.
- Redegjør for binner registrert i 2022 og antatte ynglinger.
- Mener kvoten bør settes ned til en (1) betinget skadefellingstillatelse, og at kvoten kun kan benyttes til antatt hannbjørn som gjør skade. Samt at det må være en buffer mot forvaltningsområdet slik at risikoen for å felle binne er minimal.

- Nemnda strøk følgende punkt fra sekretariatets innstilling «*De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt.*». Viser til at Bernkonvensjonen sier at andre tiltak må prøves før felling er aktuelt, og at statsforvalteren må forholde seg til dette.
- Ber om at klagen for oppsettende virkning.

Sekretariatets vurdering av klagers anførsler

Sekretariatet har i saksframlegget for sak 17/23 lagt fram kunnskapsgrunnlag og faglige og juridiske sider ved saken. Disse vurderingene utgjør også begrunnelsen for rovviltnemndas vedtak.

Sekretariatet anbefalte i sin innstilling til nemnda en kvote for betinget skadefelling på 3 bjørner, noe som ble enstemmig vedtatt i nemnda. Rovviltnemnda strøk imidlertid følgende punkt fra sekretariatets innstilling (punkt 4, setning nr 2) «*De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt.*».

I henhold til forvaltningsloven § 33 skal underinstansen (i dette tilfellet rovviltnemnda) foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet. Hovedmomentene som anføres i klagen anses som vurdert og redegjort for i saksframlegget til sak 17/23.

Etter sekretariatets oppfatning har nemnda fått forelagt det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere om den vedtatte kvoten for betinget skadefelling truer bestandens overlevelse på sikt, og om de rettslige vilkårene for å fastsette kvote er oppfylt.

Klagerne har etter sekretariatets vurdering ikke kommet med ny informasjon knyttet til bestandssituasjonen eller hjemmelsgrunnlaget som ikke var kjent for nemnda på vedtakstidspunktet.

Begjæring om oppsettende virkning

Rovviltnemnda vurderte klagen, og sendte en tilbakemelding til Naturvernforbundet den 16. juni 2023 hvor de konkluderer med at klagen ikke gis oppsettende virkning.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven. § 8, jf. også forvaltningsloven § 17. Sekretariatet kan for øvrig ikke se at det i klagen er kommet fram nye momenter som tilsier at nemnda bør omgjøre sitt vedtak i sak 17/23.

Behandling i møte

Ingen merknader/kommentarer

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda viser til at klagen har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotene for skadefelling av bjørn i region 6. Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagen tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda

opprettholder sitt vedtak i sak 17/23, og klagenes oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.

Sekretariatets tilråkning

Roviltnemnda viser til at klagenes har innkommet innen fristen og at klagerne har rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven § 28.

Roviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotene for skadefelling av bjørn i region 6. Roviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet. Klagenes tas etter dette ikke til følge. Roviltnemnda opprettholder sitt vedtak i sak 17/23, og klagenes oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.